

України до складу країн Європейського Союзу. Але дані перспективи уповільнюються за рахунок недостатніх знань про ринки збуту Європи, повільної переорієнтації української економіки та галузей господарства на європейський устрій, використання застарілих технологій та оснащення, що впливає на якість продукції, а також недостатньої державної підтримки українського експорту.

Безперечно, Україну очікує складний шлях перебудови економіки та переорієнтації виробництва, а наші підприємства – складний період переорієнтації виробництва товарів, але існує велика ймовірність успішної європейської інтеграції, яка позитивно позначиться як на українській економіці так і на якості життя всього українського суспільства.

Список використаних джерел:

1. Деліні М. М. Проблеми інтеграції України в світове співтовариство в сучасних умовах // М. М. Деліні // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2014. – Вип. 2. – С. 58–61.
2. Ксьондз С. М. Перспективи інтеграції України та українських підприємств за умов нестабільної економічної ситуації / С.М. Ксьондз // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2017. – Вип. 13(2). – С. 5–8.
3. Гринько Т. В. Key performance indicators: формування, використання, впровадження / Т. В. Гринько // Економіка і менеджмент 2018: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку: зб. наук. праць Міжнар. наук-практ. конф., 19-20 квіт. 2018 р.: у 8 т. – Дніпро: Біла К. О., 2018. – Т. 5. – С. 75–78.

Колосова К. А.

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)

ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА: ПІДТРИМКА СТІЙКОСТІ В УМОВАХ НЕСТІЙКОГО СЕРЕДОВИЩА

Однією з найхарактерніших рис сучасної економіки є функціонування підприємств в умовах нестійкого ринкового середовища. За таких умов економічний стан будь-якого підприємства не може залежати лише від якості праці економічних служб підприємства, а завжди стає також функцією сили впливу різноманітних чинників середовища на результати його діяльності. Лише незначна частка підприємств функціонує за умов, коли їхній економічний стан цілком визначається сукупністю розроблених планів і повнотою їхнього виконання, що в цілому характеризує певну кризу планування як функції, що відповідає за встановлення показників економічного стану, і, навпаки, підсилює функцію регулювання, призначену для використання всіх наявних можливостей підприємства для збереження позитивних ознак свого економічного стану. У загальному визначенні

такий новий зміст економічної діяльності підприємств на основі гіперболізації функції регулювання слід вважати за прояв такої нової технології управління як підтримка стійкості підприємства в нестійкому середовищі.

Характеристика нестійкості середовища функціонування підприємства складається з суми актуальних зовнішніх сил, що впливають на економічний стан підприємства, до переліку яких відноситься дуже широке коло чинників, зокрема:

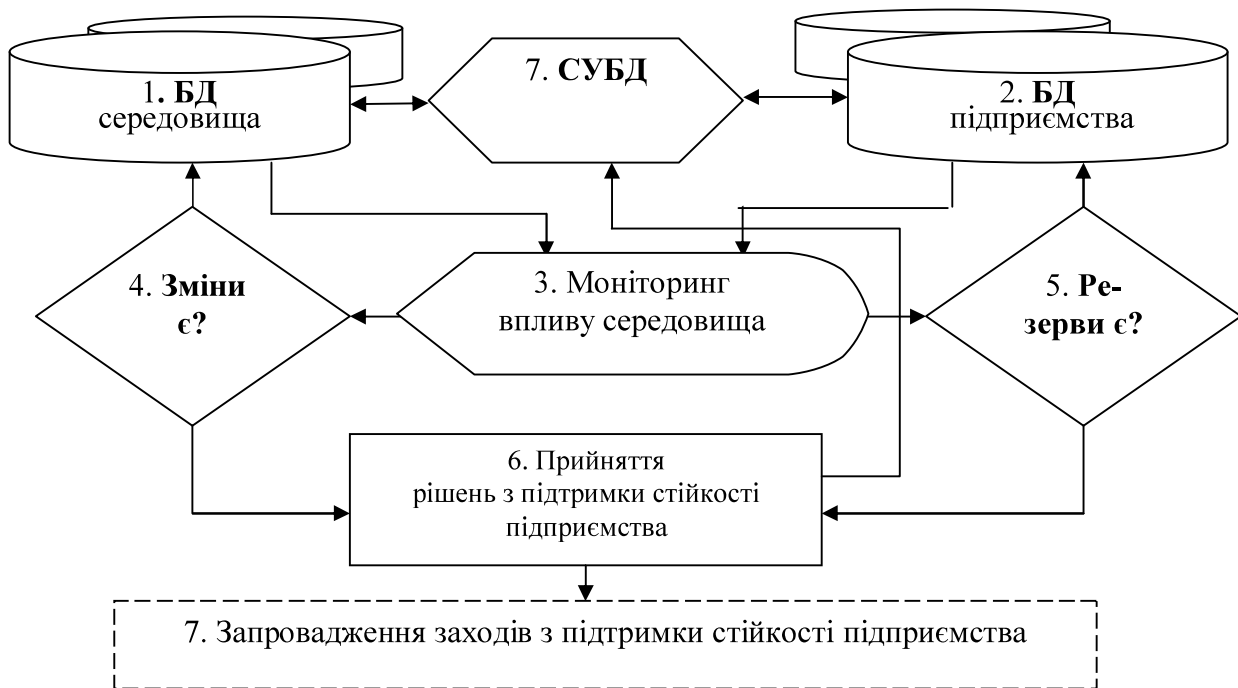
- 1) жорстка конкуренція на ринку;
- 2) падіння рівня платоспроможності споживачів продукції;
- 3) зміна споживацьких преференцій на ринку;
- 4) збільшення ціни сировини, палива та інших закупівельних матеріалів;
- 5) коливання, частіше – у менший бік, курсу національної валюти;
- 6) зміна умов кредитування від банківських установ;
- 7) несвоєчасні розрахунки з боку споживачів продукції та послуг;
- 8) передчасні вимоги розрахунків з боку кредиторів та ін.

Дія різних комбінацій вказаних чинників відбивається негативним чином на рівні економічних показників діяльності підприємства, у першу чергу – виручки, прибутку, рентабельності тощо.

Зі свого боку кожне підприємство використовує наявні в нього можливості протидіяти чинникам негативного впливу з боку середовища, до яких також належить велике коло заходів, зокрема, таких як:

- 1) підвищення конкурентоздатності продукції;
- 2) підсилення реклами та інших маркетингових заходів щодо підтримки власної продукції;
- 3) запровадження новітніх технологій підвищення лояльності до споживачів, управління зв'язками з клієнтами;
- 4) заходи захисту ринку споживання державними замовленнями, контрактами щодо постачання тощо;
- 5) приєднання до виробничих або споживацьких асоціацій;
- 6) створення і своєчасне використання резервів підприємства, спрямованих на компенсацію погіршення економічних показників роботи підприємства;
- 7) розширення можливостей користування банківськими кредитами;
- 8) своєчасна структурно-організаційна реорганізація підприємства в частині номенклатури продукції, зміни спеціалізації або перепрофілювання підрозділів, філій, дочірніх підприємств;
- 9) своєчасні інституціональні перетворення підприємства шляхом злиття і поглинань, або продажу зайвих об'єктів виробничої потужності та ін.

Попередніми дослідженнями [1] показано, що запровадження заходів з підтримки стійкості підприємства потребує, по-перше, створення необхідної інформаційної бази для контролю і оцінки міри нестійкості середовища, показників поточного економічного стану і наявних резервів у підприємства для підтримки його стійкості, а по-друге, створення також у системі управління підприємством спеціального управлінського контуру, який би здійснював моніторинг стану стійкості підприємства і приймав рішення щодо його підтримки. Принципову схему інформаційної моделі підтримки стійкості підприємства можна відобразити на рис. 1.

Рис. 1. Принципова схема інформаційної моделі підтримки стійкості в нестійкому середовищі: БД – бази даних; СУБД – система управління базами даних

Враховуючи, що традиційні системи управління, які базуються на плануванні економічних показників на тривалі календарні періоди і внесенні корекцій за підсумками календарних звітів, потребують серйозного реформування для запровадження підтримки стійкості шляхом розподілу і закріплення за діючими управлінськими службами нових функціональних обов'язків з моніторингу стану середовища, економічного стану підприємства та запровадження необхідних заходів з підтримки його стійкості.

Список використаних джерел:

1. Управління стійкістю підприємства : монографія / А. М. Колосов, Г. П. Штапаук, К. А. Колосова; за заг. ред. А. М. Колосова. – Старобільськ: Вид-во Держ. закл. «Луган. Нац. ун-т імені Тараса Шевченка», 2016. – 336 с.